

[Økonomi- og arbejdsministeren.]

i fjor indeholdt et stort historisk afsnit om de senere års økonomiske udvikling i Danmark samt et omfattende afsnit om de kommende års problemer, væsentligt baseret på den forventede befolkningsudvikling, herunder problemet om de store år-gange. Disse oversigter har der naturligvis ikke været grund til at gentage i år.

Heller ikke de handelspolitiske forhold er i dette års oversigt gjort til genstand for så indgående behandling, som tilfældet var i fjor. Dette skyldes, at der bortset fra de prisforskydninger i udenrigshandelen og de ændringer, der er sket i afsætningsvilkårene til England, ikke i selve det principielle grundlag for vor udenrigshandel er sket større forskydninger i løbet af 1954.

På det internationale plan — dels i OEEC, dels i GATT, dels i den internationale fond — har vi med så stor kraft som muligt fortsat vort lands snart traditionelle politik på disse felter: at vende os mod alle former for diskrimination og protektionisme. Desværre har de praktiske resultater ikke været tilsvarende store. Det er, som om der i de lande, vi fortrinsvis samhandler med, er blevet en hård kerne tilbage af høje toldsatser, importrestriktioner og restriktiv statshandel — en hård kerne, som det synes meget svært at opnå yderligere reduktioner i, og som desværre i meget stor udstrækning rammer netop vore vigtigste eksportvarer: landbrugsvarerne. Dette har vel ikke i det forløbne år skabt os egentlige afsætningsvanskeligheder, men det betyder uden tvivl, at vi får lavere priser og dermed et ugunstigere bytteforhold og tendens til en vanskeligere valutasituation, end vi ville have, hvis den efterspørgsel, der faktisk findes efter vore produkter hos mange landes befolkninger, også fik lov til frit og reelt at gøre sig gældende.

Må jeg have lov at sige, at Danmarks muligheder for sammen med ligesindede fra andre nationer at blive hørt i debatten om disse problemer naturligvis er størst, når det som hidtil har været muligt for de danske delegationer at optræde i disse internationale organisationer med den styrke, det giver at have en praktisk talt enig dansk opinion bag sig.

Som nævnt i årsoversigten har de som helhed gode afsætningsmuligheder medført,

at de bilaterale samhandelsproblemer, som tidligere spillede en stor rolle, i 1954 har været af forholdsvis mindre betydning. I denne sammenhæng vil jeg nævne, at eksporten til Argentina, som, da den var størst, beløb sig til 50 mill. kr. om året, på det nærmeste faldt bort i 1954 på grund af, at de argentinske myndigheder på et tidligt tidspunkt helt standsede udstedelsen af importlicenser. Efter at der for få uger siden er afsluttet en ny handels- og betalingsaftale med Argentina, er der grund til at formode, at samhandelsforholdene vil blive normaliseret.

Da eksportmulighederne iøvrigt har været gode, er der grund til at tro, at vanskelighederne i forhold til Argentina ikke har medført, at den samlede eksport er blevet mindre, end den ellers ville have været.

Det var dybt beklageligt, at det viste sig umuligt at få en aftale med Sovjetunionen i stand, til trods for at forhandlingerne i Moskva var ført meget vidt frem. De økonomiske konsekvenser heraf har dog været mindre, end det ville have været tilfældet, såfremt vi på de øvrige markeder havde stået overfor afsætningsvanskeligheder.

Det er regeringens håb, at spørgsmålet om samhandel med Sovjetunionen finder en positiv løsning i løbet af dette år.

Jeg skal ikke inkludere mig på et almindeligt referat af årsoversigten. Med sine to forholdsvis letoverskuelige kapitler kan et sådant referat næppe være påkrævet. Jeg skal i stedet knytte nogle mere almindelige kommentarer til den økonomiske situation.

Efter septemberforliget mellem regeringen og de radikale var spørgsmålet, om de trufne foranstaltninger var rigtige. Ville de hjælpe? Regeringen svarede, at den ikke havde fået gennemført alt, hvad den havde foreslået, og at sandsynligheden talte for, at det, der var opnået, ikke ville være tilstrækkeligt til at rette situationen op. Men der var blevet taget et skridt i den rigtige retning; hvor langt det rakte, måtte den kommende udvikling vise.

De måneder, der fulgte, godtgjorde denne vurderings rigtighed. I slutningen af 1954 indtrådte der en forbedring af valutabalancen. Det vil imidlertid være forkert at betragte denne forbedring som udtryk for, at den uheldige udviklingslinje var bragt